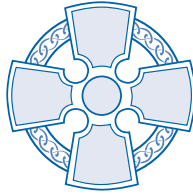

YR EGLWYS
YNG NGHYMRU

THE CHURCH
IN WALES

CRONFA BUDDSODDIADAU CYFFREDIN YR EGLWYS YNG NGHYMRU

Adroddiad Blynyddol a Datganiadau Ariannol
am y fl wyddyn a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr

2019

Cynnwys

Adroddiad yr Ymddiriedolwr	1
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr	5
Gwybodaeth Weinyddol	6
Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i'r Ymddiriedolwr	8
Datganiad o Gyfanswm y Derbyniadau	10
Datganiad o Newid mewn Asedau Net	10
Mantolen	11
Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol	12

Adroddiad yr Ymddiriedolwr

Strwythur

Cynllun buddsoddi cyfunol yw Cronfa Buddsoddiadau Cyffredin yr Eglwys yng Nghymru. Fe'i sefydlwyd gan Gorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru (Corff y Cynrychiolwyr) dan gynllun a gymeradwywyd gan y Comisiwn Elusennau ar 11 Rhagfyr 2008, er mwyn buddsoddi arian sy'n perthyn i unrhyw elusen y mae Corff y Cynrychiolwyr yn Ymddiriedolwr arni neu sydd o fudd i elusen o'r fath.

Corff y Cynrychiolwyr yw ymddiriedolwyr y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin, ac mae wedi penodi ei Bwyllgor Buddsoddi i oruchwyllo'r Gronfa. Bydd y Pwyllgor Buddsoddi yn cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn, yn derbyn adroddiadau chwarterol oddi wrth Reolwr y Gronfa, ac yn monitro strategaeth y Gronfa a'i pherfformiad.

Rheolir y Gronfa gan Reolwr y Gronfa (Newton Investment Management) yn unol â Chytundeb Rheoli Buddsoddiadau, ac fe'i gweinyddir gan staff Corff y Cynrychiolwyr.

Disgrifiad o'r Gronfa

Mae'r Gronfa'n addas ar gyfer buddsoddi gan blwyfi pan ddymunir twf hirdymor mewn cyfalaf, lefel resymol o incwm a chynnydd mewn incwm. Nid yw'n addas i ddal arian y mae'n debyg y bydd ei angen yn y dyfodol agos.

Gellir buddsoddi cronfeydd plwyfi ac ymddiriedolaethau o gymynroddion a rhoddion yn y Gronfa.

Rhennir yr ymddiriedolaethau a ddelir yn y Gronfa yn ymddiriedolaethau gwariadwy ac ymddiriedolaethau anwariadwy. Yn y rhan fwyaf o achosion, fe grynhoir incwm ymddiriedolaethau gwariadwy ac yna naill ai ei ail-fuddsoddi neu ei dalu i'r plwyfi. Fel rheol, dosberthir incwm ymddiriedolaethau anwariadwy yn chwarterol.

Adroddiad Buddsoddi

Amcanion Buddsoddi

Ystyrir y Gronfa yn gyfrwng buddsoddi tymor canol i hirdymor i ymddiriedolaethau a chronfeydd plwyfol, a'i nod a'i diben yw:

- cydbwysio lefelau cynaliadwy o incwm â thwf mewn cyfalaf;
- cael y cyfanswm derbyniadau uchaf posibl heb risg dianghenraid;
- gweithredu o fewn cyfyngiadau Polisi Buddsoddi Moesegol yr Eglwys yng Nghymru.

Meincnod Perfformiad

Caiff perfformiad y Gronfa ei fesur ar sail cyfanswm enillion (yr enillion cyfunol o incwm a chyfalaf) yn erbyn y Teknometry CIG Charity Fund Universe a chyflwynir adroddiad i'r Pwyllgor Buddsoddi bob chwarter.

Mae'r Teknometry CIG Charity Fund Universe yn cynnwys nifer fawr o gronfeydd elusen ac felly mae'n darparu cymhariaeth o berfformiad y Gronfa yn erbyn cyfartaledd enillion cronfeydd elusennau eraill.

Polisi Buddsoddi Moesegol

Buddsoddir y Gronfa yn unol â Pholisi Buddsoddi Moesegol yr Eglwys yng Nghymru, a mabwysiadwyd fersiwn ddiwygiedig ohono gan Gorff Llywodraethol yr Eglwys yng Nghymru ym mis Ebrill 2016.

Mae'r Polisi'n gwahardd buddsoddi mewn cwmnïau y mae a wnelont ag arfau, gweithgareddau benthyca rheibus a phornograffi, mae'n cyfyngu ar fuddsoddi mewn cwmnïau y mae a wnelont â gamblo, alcohol a thybaco, cynhyrchu neu echdynnu tanwydd ffosil ac mae'n ceisio hyrwyddo graddfeydd da o lywodraethu amgylcheddol a chymdeithasol cyfrifol. Ceir copi llawn o'r Polisi yn Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Corff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru, ac y mae hefyd ar wefan yr Eglwys yn: www.churchinwales.org.uk.

Rheolwyr Buddsoddi

Penodwyd Newton Investment Management i reoli'r gronfa buddsoddiadau yn y gyfnewidfa stoc ar fandad Aml-Asedau Byd-eang.

Asedau

Dyma amrediad y dosbarthiadau asedau am 2019:

Dosbarth Asedau	Ecwitiau'r DU	Ecwitiau Tramor	Llog Sefydlog	Amgen	Arian
Amrediad Dosbarthu	15-35%	10-55%	15-35%	0-10%	0-25%
Dyraniad ar 31/12/19	23%	37%	27%	11%	2%

Mae'r dyraniad asedau gwirioneddol ar 31 Rhagfyr 2019 yn dosbarthu Buddsoddiadau Seilwaith ac Ynni Adnewyddadwy o dan 'Amgen'. O fewn y meincnod Amrediad Dyrannu mae'r buddsoddiadau hyn wedi'u cynnwys o dan 'Ecwitiau'.

Roedd y Gronfa wedi'i buddsoddi yn y sectorau ecwitiau canlynol ar 31 Rhagfyr 2019:

Ariannol	13.8%	Deunyddiau Sylfaenol	4.8%
Technoleg	9.2%	Gwasanaethau Defnyddwyr	4.7%
Diwydiannau	8.5%	Olew a Nwy	3.8%
Gofal Iechyd	7.0%	Telathrebu	0.9%
Nwyddau Defnyddwyr	6.6%	Cyfleustodau	0.7%

Y deg daliad uchaf yn y Gronfa ar 31 Rhagfyr 2019 oedd:

Stoc	Gwerth £000	% o'r Gronfa
0% Bil Trysorlys y DU 2020	5,391	8.6
4.75% Stoc Trysorlys y DU 2020	1,994	3.2
3.25% Gilt Trysorlys y DU 2044	1,947	3.1
Royal Dutch Shell Plc	1,615	2.6
3.75% Stoc Trysorlys y DU 2052	1,509	2.4
6% Stoc Trysorlys y DU 2028	1,450	2.3
Applied Materials Inc	1,326	2.1
iShares Physical Metals Plc	1,272	2.0
Informa Plc	1,201	1.9
Microsoft Corp	1,116	1.8

Adroddiad yr Ymddiriedolwr

Cynhyrchodd y Gronfa gyfanswm enillion o 17.4% yn 2019 o gymharu ag enillion y cymharydd Teknometry o 16.1% a chwyddiant (RPI) o 2.2%.

Mae'r Gronfa wedi perfformio'n well na'r cymharydd dros y cyfnodau 3 a 5 mlynedd hyd at 31 Rhagfyr 2019 hefyd, gan gynhyrchu cyfanswm enillion blynyddol o 8.2% ac 8.3% yn y drefn honno.

Perfformiad

Cyfanswm derbyniadau blynyddol hyd at 31 Rhagfyr	2019 %	2018 %	2017 %	3 blynedd %	5 mlynedd %
Cronfa	17.4	-1.9	10.7	8.2	8.3
Meincnod	16.1	-4.5	10.1	6.9	7.1
Mynegai Prisiau Manwerthu	2.2	2.7	4.1	3.0	2.5

Arolwg o'r Farchnad yn 2019

Ar ôl blwyddyn anodd yn 2018, fe wnaeth buddsoddwyr fwynhau llawer mwy o lwyddiant yn 2019 gyda'r marchnadoedd ecwiti a bondiau yn cynhyrchu enillion iach dros ben. Rheswm allweddol am hyn oedd bod awdurdodau byd-eang wedi ailgyflwyno polisiau bwriadol i ategu'r gwaith o dawelu'r farchnad gan gynnwys gostwng graddau llog UDA ac ysgogiadau pellach yn UDA, Ewrop a Tsieina. Yn wir y cynnydd yn y raddfa flaenorol yn UDA oedd yn bennaf cyfrifol am yr heriau yn 2018 i ecwitiai a bondiau felly roedd croeso mawr i'r camau lliniarol a gymerwyd.

O safbwynt y farchnad, bu i bolisiau mwy cefnogol 2019 lwyr wrthbwysu'r pryderon ynghylch yr arafu economaidd byd-eang, y rhyfel fasnach rhwng UDA a Tsieina a'r ansicrwydd yn sgil Brexit. Bu i'r cyfraddau llog byd-eang isel dros ben orfodi buddsoddwyr i chwilio am gyfleoedd o'r tu allan i ddiogelwch cymharol cyfrifon cadw a dyma'r arian parod dros ben y gallodd y marchnadoedd ecwiti a bondiau fanteisio arno yn ystod yr argyfwng credyd.

Gwelodd yr enillion ar gyfer buddsoddwyr sterling yn ystod 2019 ecwitiai Gogledd America yn cynhyrchu elw cadarnhaol o +26.5%, ecwitiai Ewropeaidd (nid y DU) yn cynhyrchu +20.4%, ecwitiai'r DU yn cynhyrchu +19.2%, ecwitiai marchnadoedd newydd yn cynhyrchu +15.9%, ecwitiai Asia'r Môr Tawel yn cynhyrchu +14.9%, ac ecwitiai Japan yn cynhyrchu +14.8% yn nhermau sterling.

Yn y marchnadoedd incwm sefydlog, cynhyrchodd bondiau llywodraethau tramor ddim ond +1.5% dros gyfnod o 12 mis, gyda bondiau gilt a chorfforaethol yn cynhyrchu elw cadarnhaol o +6.9% a +9.5%, yn eu trefn, yn nhermau sterling.

Strategaeth Fuddsoddi

Buddsoddir y portffolio mewn daliadau uniongyrchol, yn ecwitiai a bondiau fel ei gilydd, er mwyn cydymffurfio â Pholisi Buddsoddi Moesegol yr Eglwys yng Nghymru. Er mwyn cynnal proffil risg priodol y portffolio, mae'r daliadau'n amrywio o ran sector, diwydiant, daearyddiaeth ac arian cyfred. Yn unol â chynghor y Comisiwn Elusennau, nid oes yr un daliad (ac eithrio ym mondiau llywodraeth y DU) sy'n werth mwy na 5% o'r portffolio.

Rhagolwg

O ran buddsoddi, yr her i'r dyfodol yw cydbwysu'r hinsawdd strwythurol o ffactorau megis lefelau uchel dyledion byd-eang, poblogaethau'n heneiddio ac effaith ymyrrol datblygiadau technolegol ar lawer o ddiwydiannau sydd i gyd yn gweithredu fel llestair ar yr economi fyd-eang yn erbyn polisiau o gadw graddfeydd llog yn hynod isel ac ysgogiad economaidd sy'n ymdrechu i gadw economïau a marchnadoedd buddsoddi i hwylio'r don.

Gyda hyn o gefndir, dull buddsoddi gweithredol y Rheolwr Buddsoddiadau yw buddsoddi mewn gwarantau o ansawdd uchel ledled y byd y

mae eu llwyddiant yn dibynnu i raddau llai ar ffactorau o'r tu allan. Mae'r Rheolwyr Buddsoddi yn defnyddio themâu i geisio nodi cyfleoedd buddsoddi da, yn ogystal â chanolbwyntio ar feysydd risg posibl.

Rhybudd o Risg

Gall gwerth y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin a'r incwm sy'n deillio ohoni ddisgyn yn ogystal

â chodi, ac nid oes unrhyw warant. Golyga hyn ei bod yn bosibl na chaiff plwyfi'r swm a fuddsoddiwyd yn wreiddiol yn ôl. Nid yw perfformiad yn y gorffennol yn warant o enillion yn y dyfodol. Bydd gwerth y cyfranddaliadau yn y Gronfa yn adlewyrchu'r newidiadau ym mhris dosbarthiadau'r asedau y buddsoddir y Gronfa ynddynt a'r symudiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor.

Ystadegau'r Gronfa

Dyddiad Priso	Cyfranddaliadau yn y Dyroddiad	Gwerth Clir yr Ased* (ceiniog y cyfranddaliad)	Difidend Blynnyddol (ceiniog y cyfranddaliad)	Llog	Cyfanswm Gwerth y Gronfa £000
1 Ionawr 2009	25,962,753	100.00			
31 Rhagfyr 2009	27,008,033	118.49	3.61	3.05%	£32,002
31 Rhagfyr 2010	26,940,059	124.41	4.02	3.23%	£33,517
31 Rhagfyr 2011	26,908,705	118.32	4.47	3.78%	£31,839
31 Rhagfyr 2012	27,224,411	125.54	4.30	3.43%	£34,177
31 Rhagfyr 2013	27,509,681	141.72	4.09	2.89%	£38,986
31 Rhagfyr 2014	28,824,005	152.75	4.16	2.72%	£44,030
31 Rhagfyr 2015	29,033,039	150.36	4.35	2.89%	£43,654
31 Rhagfyr 2016	29,207,207	169.91	4.24	2.49%	£49,627
31 Rhagfyr 2017	29,426,621	183.17	4.25	2.32%	£53,900
31 Rhagfyr 2018	30,094,661	174.69	4.33	2.48%	£52,574
31 Rhagfyr 2019	31,505,212	199.63	4.96	2.48%	£62,893

[*Yn seiliedig ar bris canolig ac nid ar bris y cynnig.]

Nodyn COVID-19

Mae ymddiriedolwyr yn ymwybodol o effaith bosibl pandemig COVID-19 ar werth asedau buddsoddi, gyda'r portffolio wedi lleihau yn ei werth gan 12% yn nhri mis cyntaf 2020. Buddsoddw'r hirdymor

yw'r Elusen ac ar hyn o bryd nid oes unrhyw gynlluniau i wireddu'r buddsoddiadau. Gyda'r ansicrwydd sy'n bodoli ynghylch yr effaith ar werthoedd yn y pen draw, ni wnaed unrhyw addasiadau i'r datganiadau ariannol hyn ar y gwerthoedd fel y maent ar 31 Rhagfyr 2019

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr

Mae'r Ymddiriedolwr (Corff y Cynrychiolwyr) yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwr a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith berthnasol ac â Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig (yr Arfer a Dderbynnir yn Gyffredin yn y Deyrnas Unedig).

Mae'r gyfraith sy'n berthnasol i elusennau yng Nghymru a Lloegr yn gofyn i'r Ymddiriedolwr baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol, sy'n rhoi darlun gwir a theg o gyflwr y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin ac o'r incwm clir, yr enillion cyfalaf clir a'r newid yn yr asedau clir dros y cyfnod hwn.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, rhaid i'r Ymddiriedolwyr:

- ddethol polisiau cyfrifyddu addas a'u cymhwyso gyda chysondeb;
- dilyn dulliau ac egwyddorion y Datganiad o Arfer a Argymhellir i Gronfeydd Awdurdodedig a gyhoeddwyd gan yr IMA ym Mai 2014 a'u diweddarau yn Rhagfyr 2015;
- gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn ddarvoudus;
- datgan a ddilynwyd Safonau Cyfrifyddu perthnasol, ac eithrio unrhyw wahaniaethau a ddatgelir ac a esbonnir yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, onid yw'n anaddas cymryd yn ganiataol y bydd y Gronfa'n parhau i weithredu.

Mae'r Ymddiriedolwr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol a fydd yn dangos yn rhesymol gywir ar unrhyw amser sefyllfa ariannol y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin ac yn galluogi'r Ymddiriedolwr i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â gofynion Deddf Elusennau 2011, Rheoliadau (Cyfrifon ac Adroddiadau) Elusennau 2008 a darpariaethau'r weithred ymddiriedolaeth. Mae'r Ymddiriedolwr hefyd yn gyfrifol am warchod asedau'r Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin ac, o ganlyniad, am gymryd camau rhesymol i rwystro ac i ddatgelu twyll ac afreoleidd-dra.

Nodyn COVID-19

Mae'r Ymddiriedolwyr wedi cyfarfod o bell i ystyried effaith y pandemig ar sylfaen asedau a ffrydiau incwm y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin. Gofynnwyd i'r Rheolwr Buddsoddiadau fodlu effaith bosibl yr argyfwng ar yr asedau sydd dan eu rheolaeth ac maen nhw wedi cyfarfod o bell gyda'r Ymddiriedolwyr i drafod y sefyllfa. Bydd yr Ymddiriedolwyr yn parhau i gyfarfod o bell i fonitro risgiau cynhenid ac ansicrwydd.

Mae arferion gweithio wedi'u diwygio gan sicrhau y gellir parhau i gynnal cyfarfodydd o bell. Ar y cyfan mae gweithwyr yn gallu parhau i weithio gartref ac mae cynlluniau ar y gweill i sicrhau y gall staff weithio'n ddiogel yn y swyddfa pan fydd y llywodraeth yn caniatáu hynny ddiogel.

Gwybodaeth Weinyddol

Buddsoddi yn y Gronfa

Gellir buddsoddi cymynroddion, arian plwyfi ac ymddiriedolaethau yn y Gronfa trwy gwblhau gweithred ymddiriedolaeth yn penodi Corff y Cynrychiolwyr yn Ymddiriedolwr. Gellir cael copi gan Gyfreithiwr Ymddiriedolaeth Corff y Cynrychiolwyr, Miss Natasha Aldridge.

Buddsoddir bob chwarter (Mawrth, Mehefin, Medi a Rhagfyr) ar sail prisiant o'r gronfa ar ddiwedd y chwarter.

Amodau'r rhodd neu'r gymynrodd a fydd yn penderfynu a fuddsoddir yr arian fel arian gwariadwy neu arian anwariadwy, a hynny, yn ei dro, fydd yn penderfynu a delir incwm yn chwarterol ar gais y plwyf.

Incwm

Os oes incwm ar gael at amcanion penodol, fel atgyweirio'r eglwys, fe'i dosberthir pan dderbynnir y dogfennau canlynol:

- a) copi o Gofnod y Cyngor Plwyf Eglwysig yn datgan bod y Cyngor yn dymuno cael swm penodol o'r arian a ddelir mewn ymddiriedolaeth (nodwch enw neu gyfeirnod PT yr ymddiriedolaeth) a pham mae angen yr arian;
- b) llythyr cais wedi'i lofnodi gan y periglor a'r ddau warden eglwys sy'n gofyn am swm penodol, pam mae angen yr arian ac enw/cyfeirnod y gronfa ymddiriedolaeth y mae'r cyfranddaliadau i'w gwerthu ohoni;
- c) dyfynbris neu anfoneb am y swm y gofynnwyd amdani o leiaf. Gan fod yr Ymddiriedolwr dan ddyletswydd ymddiriedol i sicrhau bod yr arian yn cael ei ddefnyddio yn unol â thelerau'r ymddiriedolaeth os caiff dyfynbrisiau, yn hytrach nag anfonebau, eu cyflwyno, bydd arian yn cael ei ryddhau ar ôl derbyn anfoneb daledig neu, fel arall, gallwn drefnu talu'r anfoneb yn uniongyrchol i'r contractwr. Yna gellir ffeilio'r anfonebau fel tystiolaeth bod yr arian wedi'i ddefnyddio yn unol â thelerau'r ymddiriedolaeth.

Datganiadau Blynyddol yr Ymddiriedolaeth

Pan na fydd plwyf yn derbyn incwm bob chwarter na hysbysiad dosbarthu blynyddol, fe gaiff ddatganiad blynyddol gan yr ymddiriedolaeth ar ddiwedd pob blwyddyn yn dangos yr incwm a'r gwariant a phob trafod a fu ar gyfranddaliadau'r ymddiriedolaeth.

Bydd y wybodaeth hon yn angenrheidiol ar gyfer cyfrifon blynyddol y plwyf.

Bydd plwyfi sy'n derbyn incwm chwarterol yn derbyn hysbysiad dosbarthu ar ddiwedd pob blwyddyn yn dangos nifer eu cyfranddaliadau yn yr ymddiriedolaeth, a'u gwerth, a bydd y wybodaeth honno'n ddigonol ar gyfer cyfrifon blynyddol y plwyf.

Gwybodaeth Weinyddol

Tynnu Cyfalaf neu Incwm o'r Gronfa

Os yw telerau'r ymddiriedolaeth yn caniatáu codi arian cyfalaf a chronedig, yna bydd angen cymeradwyaeth yr Ymddiriedolwyr fel arfer. Mae'r Ymddiriedolwyr yn cyfarfod pedair gwaith y flwyddyn a bydd angen y dogfennau canlynol arnynt:

- a) copi o Gofnod y Cyngor Plwyf Eglwysig yn datgan bod y Cyngor yn dymuno cael swm penodol o'r arian a ddelir mewn ymddiriedolaeth (nodwch enw neu gyfeirnod PT yr ymddiriedolaeth) a pham mae angen yr arian;
- b) llythyr cais wedi'i lofnodi gan y periglor a'r ddau warden eglwys sy'n gofyn am swm penodol, pam mae angen yr arian ac enw/cyfeirnod y gronfa ymddiriedolaeth y mae'r cyfranddaliadau i'w gwerthu ohoni;
- c) dyfynbris neu anfoneb am y swm y gofynnwyd amdani o leiaf. Gan fod yr Ymddiriedolwyr dan ddyletswydd ymddiriedol i sicrhau bod yr arian yn cael ei ddefnyddio yn unol â thelerau'r ymddiriedolaeth os caiff dyfynbrisiau, yn hytrach nag anfonebau, eu cyflwyno, bydd arian yn cael ei ryddhau ar ôl derbyn anfoneb daledig neu, fel arall, gallwn drefnu talu'r anfoneb yn uniongyrchol i'r contractwr. Yna gellir ffeilio'r anfonebau fel tystiolaeth bod yr arian wedi'i ddefnyddio yn unol â thelerau'r ymddiriedolaeth.

Dylid cyfeirio cwestiynau am fuddsoddiadau a chodi arian o'r gronfa at Miss Natasha Aldridge Ffoniwch 029 2034 8230 neu e-bostiwch natashaaldrige@churchinwales.org.uk

Cynghorwyr Buddsoddi:

Newton Investment Management
BNY Mellon Financial Centre
160 Queen Victoria Street
Llundain
EC4V 4LA

Archwilwyr Annibynnol:

Haysmacintyre LLP
10 Queen Street Place
Llundain
EC4R 1AG

Gweinyddiaeth Gyffredinol:

Louise Davies
Pennaeth Cyllid
2 Sgwâr Callaghan
Caerdydd
CF10 5BT

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i'r Ymddiriedolwr

Barn

Rydym ni wedi archwilio datganiadau ariannol Cronfa Buddsoddiadau Cyffredin yr Eglwys yng Nghymru am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr 2019 sy'n cynnwys y Datganiad o Gyfanswm y Derbyniadau, Datganiad o Newid mewn Asedau Net, y Fantolen a nodiadau i'r datganiadau ariannol, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu arwyddocaol. Mae'r fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd i'w paratoi yn ofynnol yn ôl y gyfraith ac yn ôl Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig gan gynnwys Safon 102 ar Adrodd Ariannol, y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig).

Yn ein barn ni, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Gronfa fel yr oedd ar 31 Rhagfyr 2019 ac o newidiadau clir cronfeydd y Gronfa ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar y dyddiad hwnnw;
- wedi eu paratoi'n briodol yn unol ag Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig;
- wedi eu paratoi'n unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Sail ein barn

Fe'n penodwyd fel archwilydd o dan adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 ac rydym yn adrodd yn unol â'r Ddeddf a rheoliadau perthnasol a wneir neu sy'n cael effaith o dan y Ddeddf honno. Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) (ISAs (DU)) a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yng nghyfrifoldebau'r Archwilydd am archwilio adran datganiadau ariannol ein hadroddiad. Rydym yn annibynnol ar y Gronfa yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac

rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio a gawsom yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'n barn ni.

Cyfrifoldebau'r ymddiriedolwr am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr ar dudalen 6, mae'r ymddiriedolwr yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun gwir a theg, ac am y rheolaeth fewnol y mae'r ymddiriedolwr o'r farn sy'n angenrheidiol er mwyn galluogi paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r ymddiriedolwr yn gyfrifol am asesu gallu'r Gronfa i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu materion, fel sy'n berthnasol, i fusnes gweithredol a defnyddio'r sail busnes gweithredol o gyfrifo oni bai bod yr ymddiriedolwr naill ai'n bwriadu dod â'r Gronfa i ben neu roi'r gorau i weithredu, neu nad oes ganddynt ddewis arall realistig ond i wneud hynny.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Ein hamcanion yw sicrhau sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys ein barn ni. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) yn canfod camddatganiad perthnasol bob amser pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi o ganlyniad i dwyll neu gamgymeriadau ac fe'u hystyrir yn berthnasol os gellid disgwyl yn rhesymol iddynt, yn unigol neu gyda'i gilydd, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i'r Ymddiriedolwr

Mae disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau am archwilio'r datganiadau ariannol i'w weld ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad ein harchwilydd.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol y mae'r ISAs (DU) yn ei gwneud yn ofynnol i ni roi gwybod i chi amdanynt lle:

- nad yw defnydd yr ymddiriedolwr o'r sail busnes gweithredol o gyfrifo wrth baratoi'r datganiadau yn briodol; neu
- nad yw'r ymddiriedolwr wedi datgelu unrhyw ansicrwydd perthnasol a nodwyd yn y datganiadau ariannol a all achosi amheuaeth arwyddocaol am allu'r Gronfa i barhau i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol o gyfrifo am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r dyddiad y mae'r datganiadau ariannol yn cael eu hawdurdodi i'w cyhoeddi.

Gwybodaeth arall

Yr ymddiriedolwr sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth sydd yn Adroddiad yr Ymddiriedolwr. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall, ac eithrio i'r graddau y nodir fel arall yn ein hadroddiad, ac nid ydym yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arni.

Mewn cysylltiad â'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson mewn ffordd berthnasol â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad neu sy'n gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol fel arall. Os gwelwn anghysondebau neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol o'r fath, mae'n ofynnol i ni benderfynu a oes camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol neu gamddatganiad perthnasol o'r

wybodaeth arall. Os, yn seiliedig ar y gwaith yr ydym wedi'i gyflawni, ein bod yn dod i'r casgliad bod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i ni roi gwybod am y ffaith honno. Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn hyn o beth.

Materion eraill y mae'n ofynnol i ni adrodd amdanynt trwy eithriad

Nid oes gennym ddim i adrodd amdano mewn perthynas â'r materion canlynol lle mae'n ofynnol yn Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 i ni adrodd i chi os tybiwn:

- nad yw'r Gronfa wedi cadw cofnodion cyfrifyddu digonol; neu
- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi'u cadw; neu
- nad yw datganiadau ariannol y Gronfa yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Defnydd o'n hadroddiad

Darperir yr adroddiad hwn i ymddiriedolwr yr elusen yn unig, fel corff, yn unol ag adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 a'r rheoliadau a wnaed o dan adran 154 o'r Ddeddf honno. Cynhaliwyd ein gwaith archwilio fel y gallwn ddatgan wrth ymddiriedolwr yr elusen y materion hynny y mae gofyn i ni eu datgan iddynt mewn adroddiad Archwilydd ac nid i unrhyw ddiben arall. I'r graddau llawn a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn ysgwyddo cyfrifoldeb am ein gwaith archwilio, am yr adroddiad hwn, neu'r farn a ffurfiwyd gennym i unrhyw un heblaw ymddiriedolwyr yr elusen fel corff.

Haysmacintyre LLP
10 Queen Street Place
Llundain.
EC4R 1AG

15 Mehefin 2020

Datganiad o Gyfanswm y Derbyniadau

Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr 2019

		2019	2018
		£	£
	Nodiadau		
Incwm			
Enillion Cyfalaf Clir / (Colledion)	2	10,327,502	(1,359,445)
Refeniw	3	1,745,751	1,497,213
Gwariant	4	(223,794)	(202,272)
Cyfanswm y Derbyniadau cyn dosbarthu		11,849,459	(64,504)
Dosbarthiad i Gyfranddalwyr	5	(1,521,957)	(1,294,941)
Newid yn yr asedau clir i'w priodoli i Gyfranddalwyr o Weithgareddau Buddsoddi		10,327,502	(1,359,445)

Datganiad o'r Newid mewn Asedau Clir i'w priodoli i Gyfranddalwyr

Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr 2019

		2019	2018
		£	£
Asedau clir cychwynnol i'w priodoli i Gyfranddalwyr		52,427,946	53,787,391
Newid mewn asedau clir i'w briodoli i Gyfranddalwyr o Weithgareddau Buddsoddi		10,327,502	(1,359,445)
Asedau clir terfynol i'w priodoli i Gyfranddalwyr		62,755,448	52,427,946

Mantolen

A 31 Rhagfyr 2019

		2019	2018
		£	£
	Nodiadau		
Buddsoddiadau:			
Gwarantau'r Gyfnewidfa Stoc	6	61,876,286	49,491,647
Adneuon ar y Farchnad Arian	7	1,046,813	3,102,431
		62,923,099	52,594,078
Asedau cyffredol:			
Dyledwyr	8	184,055	168,464
Credydwyr: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	9	(351,706)	(334,596)
Dyledion Cyffredol Clir		(167,651)	(166,132)
Asedau Clir		62,755,448	52,427,946
Cynrychiolir gan:			
Asedau Clir i'w priodoli i Gyfranddalwyr		62,755,448	52,427,946

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol ar dudalennau 10 i 16 gan Gorff y Cynrychiolwyr ar 15 Mehefin 2020.

James Turner, Cadeirydd

Syr Paul Silk, Dirprwy Gadeirydd

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

1. Polisiâu Cyfrifyddu

Paratowyd datganiadau ariannol Cronfa Buddsoddiadau Cyffredin yr Eglwys yng Nghymru ar y sail busnes gweithredol yn unol â Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, sy'n cynnwys FRS 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon" ac a weithredir drwy'r gyfraith (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig). Rhoddir isod grynodedeb o'r prif bolisiau cyfrifyddu ac fe'u cymhwyswyd yn gyson.

a) Sail y Paratoi

Paratowyd y datganiadau ariannol yn unol â safon cost hanesyddol wedi'i addasu gan yr ailbrizio blynyddol ar asedau buddsoddi ac yn unol â'r datganiad o Arfer a Argymhellir at Gronfeydd Awdurdodedig a gyhoeddwyd gan y Gymdeithas Rheoli Buddsoddiadau ym mis Mai 2014 (IMA SORP 2014) fel y'i diwygiwyd / diweddarwyd yn Rhagfyr 2015.

b) Cydnabod Refeniw

Cronnwyd yn llawn y llog ar fenthyciadau tymor byr ac adneuo. Credydwyd llogau a difidendau ar warantau'r gyfnewidfa stoc ar ddyddiad eu derbyn.

c) Gwariant

Cronnwyd pob gwariant yn llawn.

ch) Buddsoddiadau

Datgenir gwarantau'r gyfnewidfa stoc ar brisiau cynnig y farchnad ar 31 Rhagfyr 2019. Trosir gwarantau arian tramor i sterling ar y raddfa gyfnewid ar ddyddiad y fantolen.

d) Dyfarniadau, amcangyfrifon a rhagdybiaethau cyfrifyddu

Nid yw rheolwyr wedi gwneud unrhyw ddyfarniadau cyfrifyddu yn y gyfres hon o ddatganiadau ariannol na'r cyfnod blaenorol.

2. Enillion Cyfalaf Clir / (Colledion)	2019	2018
	£	£
Enillion a wireddwyd	1,745,765	2,301,302
(Colledion) / enillion nas gwireddwyd	5,863,434	(4,882,757)
Cyfraniadau clir	2,718,303	1,222,010
	10,327,502	(1,359,445)

3. Refeniw	2019	2018
	£	£
Gwarantau'r Gyfnewidfa Stoc	1,743,780	1,495,966
Llog ar Adneuo y Farchnad Arian	1,971	1,247
	1,745,751	1,497,213

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

4. Gwariant	2019	2018
	£	£
Ffioedd rheolwr y gronfa	205,103	185,107
Ffioedd ceidwad	13,051	9,305
Ffioedd mesur perfformiad	5,640	5,640
Costau cynnal meddalwedd	-	2,220
	223,794	202,272

5. Dosbarthiad i Gyfranddalwyr	2019	2018
	£	£
Talwyd	1,227,759	1,008,990
Cynigiwyd	294,198	285,951
	1,521,957	1,294,941

6. Gwarantau'r Gyfnewidfa Stoc	2019	2018
	£	£
Gwerth y farchnad ar 1 Ionawr	49,491,647	49,211,851
Ychwanegwyd	24,166,218	18,985,261
Gwaredwyd	(17,645,013)	(13,822,708)
(Lleihad) / cynnydd clir ar adbriso	5,863,434	(4,882,757)
Gwerth y farchnad ar 31 Rhagfyr	61,876,286	49,491,647
Cost hanesyddol ar 31 Rhagfyr	49,475,564	42,954,358
Enillion nas gwiredwyd a gyfrifwyd ar sail hanesyddol	12,400,722	6,537,288
Rhestrwyd yn y DU	34,223,673	27,285,888
Rhestrwyd dramor	27,652,613	22,205,759
	61,876,286	49,491,647

7. Adneuon y Farchnad Arian	2019	2018
	£	£
Cyfalaf Buddsoddi a ddelir mewn arian	879,163	2,936,300
Adneuon ar y Farchnad Arian	167,650	166,131
	1,046,813	3,102,431

8. Dyledwyr	2019	2018
	£	£
Symiau'n ddyledus gan Reolwyr y Gronfa	184,055	168,464
	184,055	168,464

9. Credydwyr: symiau i'w talu o fewn blwyddyn	2019	2018
	£	£
Symiau'n ddyledus i Gyfranddalwyr	294,198	285,951
Credydwyr eraill	57,508	48,645
	351,706	334,596

10. Offerynnau Ariannol

Mae offerynnau ariannol y Gronfa'n cynnwys gwarantau a buddsoddiadau eraill, mantolenni ariannol a dyledwyr a chredydwyr sy'n codi'n uniongyrchol o'i gweithrediadau.

Mesur Gwerth Teg - Mae'r holl fuddsoddiadau sy'n eiddo i Gorff y Cynrychiolwyr yn fuddsoddiadau Lefel 1 sy'n cynnwys bondiau, ecwitiau ac arian parod.

Y prif risgiau mae'r Gronfa'n eu hwynebu yn ei phortffolio o weithgareddau rheoli yw:

- a) **Risg arian cyfred tramor**
- b) **Risg pris y farchnad**

Mae'r polisiau ar gyfer rheoli'r risgiau hyn wedi'u crynhoi isod ac wedi'u cymhwyso trwy gydol y flwyddyn.

a) **Risg arian cyfred tramor**

Gall cyfran o asedau ariannol y Gronfa fod mewn arian cyfred penodedig ac eithrio sterling gyda'r canlyniad fod Datganiad Cyfanswm y Derbyniadau a Datganiad y Newid mewn Asedau Clir a briodolir i Gyfranddalwyr yn gallu cael eu heffeithio gan symudiadau mewn arian cyfred.

Rheoli'r risg

Mae Rheolwr y Gronfa yn monitro'r graddau mae'r Gronfa yn agored i arian cyfred tramor yn ddyddiol ac yn mesur y risg i'r Gronfa o fod yn agored i arian cyfred tramor.

Sensitifrwydd arian cyfred tramor

Mae'r tabl canlynol yn dangos sensitifrwydd yr enillion net i Sterling yn erbyn Doler UDA a'r Ewro, ac yn rhagdybio cynnydd neu leihad o 4% (2018: 10%) ar Ddoler UDA a 6% (2018: 1%) mewn cyfraddau cyfnewid. Mae Doler UDA a'r Ewro yn cyfateb i 64.9% o elfen dramor y Gronfa.

Pennwyd y ganran hon ar sail anwadalwch marchnad y cyfraddau cyfnewid dros y deuddeg mis diwethaf. Seilir y dadansoddiad sensitifrwydd ar offerynnau ariannol arian cyfred tramor y Gronfa a ddaliwyd ar ddiwedd y flwyddyn.

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

Pe bai Sterling wedi gwanhau dyma fyddai'r effaith wedi bod ar werth y buddsoddiadau:

	2019	2018
	£	£
Doler UDA	617,555	705,448
Yr Ewro	226,551	38,222
	844,106	743,670

Pe bai sterling wedi cryfhau dyma fyddai'r effaith wedi bod ar werth y buddsoddiadau:

	2019	2018
	£	£
Doler UDA	(617,555)	(705,448)
Yr Ewro	(226,551)	(38,222)
	(844,106)	(743,670)

b) Risg Pris y Farchnad

Gall gwerth teg buddsoddiadau a ddelir gan y Gronfa amrywio yn sgil newidiadau i brisiau'r farchnad.

Mae Rheolwr y Gronfa'n asesu'r risg o fod yn agored i'r farchnad wrth wneud pob penderfyniad ar fuddsoddi, ac yn monitro lefel gyffredinol risg y farchnad ar y portffolio buddsoddi yn barhaus.

Rheoli'r Risg

Mae'r Pwyllgor Buddsoddi yn adolygu'r portffolio bob chwarter ac yn monitro cyfanswm yr elw ar y portffolio yn erbyn y meincnod.

Sensitifrwydd risg yn sgil prisiau eraill

Mae'r canlynol yn dangos sensitifrwydd yr elw clir am y flwyddyn a'r ecwiti i gynnydd neu leihad o 20% (2018: 20%) yng ngwerth teg ecwitiau'r Gronfa. Ystyrir y lefel hon o newid yn rhesymol bosibl ar sail arsylwadau o gyflwr y farchnad yn ystod y flwyddyn. Mae'r dadansoddiad sensitifrwydd yn seiliedig ar ecwitiau'r Gronfa ar ddyddiad y fantolen, gyda'r holl newidynnau eraill yn cael eu dal yn gyson.

	2019		2018	
	Cynnydd mewn gwerth teg £	Lleihad mewn gwerth teg £	Cynnydd mewn gwerth teg £	Lleihad mewn gwerth teg £
Effaith ar dderbyniadau cyfalaf	12,601,314	(12,601,314)	10,530,037	(10,530,037)

11. Trafodion Parti Perthynol

Mae Corff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru yn Ymddiriedolwr o'r Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin ac yn talu costau gweinyddol y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin gan gynnwys y ffi archwilio.

12. COVID-19 – Digwyddiad ar ôl y Fantolen

Ers diwedd y flwyddyn, mae pandemig y COVID-19 wedi cael effaith fawr ar draws y byd, Mae marchnadoedd ariannol byd-eang wedi disgyn, ac mae'r anwadalwch hwn yn debygol o gael effaith ar werth yr asedau buddsoddi. Nid yw hyd a lled terfynol y sefyllfa yn hysbys. Bydd ymddiriedolwyr yn parhau i fonitro'r dirwedd weithredol gyfnewidiol a'r effaith ar asedau ac ar incwm cysylltiedig.

Ystyrir COVID-19 yn ddigwyddiad anaddasadwy ar ôl y fantolen ac felly nid yw wedi'i ystyried wrth baratoi'r fantolen fel y mae ar 31 Rhagfyr 2019.